

derligt, om man yderligere vilde søge at tage fra dem de 25 Tønder Byg, som ganske vist ikke ere nogen stor Gjenstand i og for sig, men som dog sandelig i flere Tilfælde kunne være af stor Betydning for en Familie. Hvad nu Underændringsforslaget under Nr. 9 angaar, da er det naturligtvis det Forslag af de 4, som jeg bestemtest maa erklære mig imod. Det gaar jo ud paa — jeg har ikke ved Haanden den sidste Redaktion, men Forslaget er jo ogsaa selv kun en Redaktion af det oprindelig stillede —, at det nu udtrykkelig skulde bestemmes, at der paa Finantsloven kunde raades over Overfludet af den her omhandlede Fond til andre Diemed end kirkelige. Dette Forslag modtog de ærede Forslagsstillere jo kun saare ringe Tak for fra den modsatte Side, idet man derfra siger, at det ikke betyder Noget, idet Fondens Midler nok alligevel vilde gaa med til de kirkelige Fornødenheder, og at der altsaa ikke bliver Noget tilovers at raade over. Hvis man nu havde Ret hert, saa vilde jeg finde, at det allerede af denne Grund vilde være meget uheldigt at bringe et saadant Forslag ind i Loven, thi det lader sig ikke negte, at det meget let kunde fremkalde Forestillinger om, at det nu var Meningen, med Tilfidesættelse af saadanne Fornødenheder af kirkelig Art, der virkelig kunde være paatrængende, at søge at skaffe ledige saadanne Beløb, som kunde anvendes i en ganske anden Retning. En Behreidelse for saadanne Bestræbelser vilde med Rette eller Urette idelig komme igjen, og allerede denne Grund synes mig overveirende at tale for ikke at føre et saadant Forslag ind, naar det dog ikke er sandsynligt, at der her kan blive Spørgsmaal om store og væsentlige Beløb. Ganske vist skal jeg villig indrømme, at, efter den Ordning, som her er bragt i Forslag, ville Fondens Midler ikke alene slaa til, men der vil endog blive Beløb af ikke ganske ringe Betydning at raade over, men jeg har tillige den fulde Overbevisning, efter det Kjendskab, jeg har til Forholdene, at der i forskjellig Retning og paa flere Steder er en saadan Trang til Fyldestgjørelse af kirkelige Fornødenheder — en Trang, som jeg holder mig overbevist om ogsaa vil blive erkjendt fra Nægs-

dagens Side —, at de Beløb, som kunde blive ledige her, paa ingen Maade vilde strække yderligere end til en Fyldestgjørelse af disse Fornødenheder. Jeg skal endnu blot bemærke i Anledning af dette Forslag, at dersom det nu mod Formodning skulde vise sig, at der blev et saa overordentlig betydeligt Overflud tilbage, dersom det skulde vise sig, at der paa forskjellig Vis skete Forandringer hos os — Forandringer, som Nogle maatte ønske og vente, medens Andre befinde sig i en modsat Stemning overfor dem — saaledes at Folkefirkens Omraade virkelig i en ganske væsentlig Grad blev indskrænket, kort sagt, dersom de kirkelige Forhold skulde stille sig væsentlig anderledes end nu, saa er det en Selvfølge, at man vilde komme ind paa at tage Beslutning om en anden Ordning af det hele Forhold ad Lovgivningsveien. Det er jo netop dertil, man vil være henvist, og hvor Forandringen utvivlsomt vil være at søge, og dette er netop et af Beviserne for, hvilken Betydning Bedtagelsen af en saadan Lov som den af Regjeringen foreslaaede just nu kan have. Vil man derfor ikke ensidig forsøge det Formaal, at faa alt Muligt ind til Afgjørelse paa Finantsloven, saa maa man dog tage tiltakke med en Ordning, hvorved Forholdets Afgjørelse lægges alene i Lovgivningsmagtens Hænder, og det netop naar man staar overfor en Tilstand, hvorunder Lovgivningsmagten ikke har nogen Virksomhed med Hensyn til dette Forhold, og naar man staar ved visse Anskuelse, som idelig føres frem, og som ere meget stærkt imod, at man saaledes overgiver denne Sag til Lovgivningsmagten. Naar nu dette er Tilfældet, forekommer det mig, at man maatte kunne være fuldstændig tilfreds med de Bestemmelser, der allerede findes i de paagjældende Paragrafer af Mindretallets Forslag. — Forslaget under Nr. 10 er jo af mindre væsentlig Betydning. Jeg kan efter hele den Opfattelse, hvortil jeg har kunnet naa, ikke tro Andet end, at ligesom det ganske vist for Fonden maatte anses som en ønskelig Form for Afhændelsen af Præstegaardsjordene, at de ogsaa maatte kunne sælges til Arvefæste, saaledes vilde det paa mange Steder ogsaa være ønskeligt for dem, der skulde